

החולץ ליבמתו

פרק רביעי יבמות

מג.

עין משפט נר מצוה

רבי לא שנהא. רבי שקידר את המשנה לא שנהא שמהא משנה שלא רצה לנסותה: רבי חייל. תלמידו מנין לו שהלכה כמותה שסתמה צברייתא: **שמים טמאות.** דחזו למילמיה: **אחס טהורה.** דלא חזי למידי: **אחס צפני עלמה.** שאינה תחובה במסרק: **טמאה.** שראויה לנר או למיתוח לפרוש בגדים או חוט **זו מונו:** **אחס מצניטי.** שמכל ג' הסמוכות ניטלה האמנועית מו לא חזי: **היפה החיונה אחס.** מהשלימות הללו שנשמירו ג' עם החיונות וכן חיונה רחבה היא כעין חיונות שממסרק של עץ שלנו הלכך לא מהניא צדיהו וטהור: **למלקט.** מלקטים שקורין טנול'ש: **לנר.** לנקר את הנר: **ולמיסות.** לפרוש בגד כעין החיטיים שמומתין עורות במסמרים: **טמאה.** לקמן פריך דהא תנא רישא כולן (א) אחת אחת צפני עמנו טמאות ואע"ג דלא התקיימה: **הא.** דקתני שמים טמא בגווייתא למנועיות דחזוין טפי שהן כנגד בית יד המסרק וכשהוא אוחז צו מכוונות הן לנסוק: **והא.** דקתני שלש אין שמים לא צברייתא ולא בחיונות (ב) [ומתן] דהא אמרין היתה חיונה אחת מהן טהור אלף אוחז המטוכות כלפי הראש דאין מכוונות כנגד בית יד המסרק ולא חזו כולי האי הלכך ג' הוא דחזו במתקנת אל שמים לא חזו ולא מידי: **ל"א** הוא עיקר **גווייתא וצרייתא.** שתי שורות שנים יש למסרק של צמר חיונות ופינימות החיוניות עיקר המלכה תלויה בהן ופינימות לקלוט הכמר של יפול והלכך בחיונות צריך ג' במקום אחת ופינימות דין צב' בקטייט. שנטל עמה חמיכת עץ והיא נעשית לה בית יד ואינה צריכה מיקון אחר: **אלימא.** עבות ואינה צריכות בית יד: **זו דברי ר"ש.** ולאו סתמא הוא: **וכן עושין מעשה.** כלומר כן ראינו מנהג חכמים עושים: **רוכז של.** מדש ראשון ורוכז של אחרון ואמנעי שלם (ג): **והלכא.** מניקה צריכה להמתין כ"ד מדש שני מיום שגולד בו ואשה שאינה מניקה צריכה להמתין (ד) **חששים מוין** מיום שמת צעלה ומוין מיום שנתארסה צו. (כל הנשים יתארסו אנשואות קאי חוץ) מן האלמנה אחת לאשמעינן ולא בחינה רבי יוסי מיקל טפי מכולהו דלמרא צארינה אחין (ה) ק"ו. רב סמל מתמיה דעל דברי רבי יוסי שאסור ליארס מממת אצילות כל ל' דקתני לקמן (ו) **כמה אצוול שלה שלשים יום:** **במקום שאסור לכבס מותר לארס** לפר: **ומאי דאיסתובב** לרב אלפס בעיבור כוכבים ועבר הבה על בית ישראל אם הולד פגום לכהונה או לא תימה הוא מאי ספקא ק"ו אמלמה ועוד דוריה ב' כיצד לימא קסבר רבינא עובד כוכבים ועבר הבה על בית ישראל הולד כשר נוד דממוז מיהא לא חזי ישראל פסול מיהא ליקר הלכך מילתא פשוטה היא שהולד פגום לכהונה:

גליון הש"ס

רש"י ד"ה מקום שמותר וכו' אבל בבבא לא. ע"י מו"ק דף ע"ט ע"א כדפי' ד"ה שמה ימים וז"ע:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה טמאה וכו' רישא כולן שניטלו אחת אחת: (ב) ד"ה רובו של וכו' שלם הפ"ד ואמ"כ ז"ל ד"ה ביום תשעים. יום השלמת ג' הדרישים ס"ד:

לעזי רש"י

שנל"ש יטילי'ש. בבה.

מוסף רש"י

ובחמישי מותר. אם חל תשעה צבצ עניני שנת מותרין לכבס חמישי, וכשנ"ט צבצ ג"י שבנת לא צלירין לתימא דמותין כדמקמי' בגמרא אלף שני אצוול לכוני טי' (תענית כ"ג).

תום חד מקמאי

גרים הרב אלפס אמר רב נחמן ק"ו ומה במקום שאסור לפרש ולכבס מותר לארס מקום שמותר לפרש ולכבס אינו דין שמותר לארס ומכח שמתארסה שראשה מותרת לפרש בשבת האביול והכי איתא בבבא רבתי ורש"י ד"ל גריס ומה במקום שאסור לכבס מותר לארס במקום שמותר לכבס אינו דין שמותר לארס ול"ג במוקם שמותר לכבס אינו עובר הבה על בית ישראל אם הולד פגום לכהונה או לא תימה הוא מאי ספקא ק"ו אמלמה ועוד דוריה ב' כיצד לימא קסבר רבינא עובד כוכבים ועבר הבה על בית ישראל הולד כשר נוד דממוז מיהא לא חזי ישראל פסול מיהא ליקר הלכך מילתא פשוטה היא שהולד פגום לכהונה:

תוספות ישנים

והא צברייתא. פי' הא דלמרי' שלם (א) (או שמים) מיירי צברייתא פי' ולא בחיונות ממש דהא אמרי' (קמיימא) [דיתה] החיונה אחת מהן טהורה אלף בחזות האשיות כלפי הראש (סא). י"מ צברייתא בשורה החיונה וגווייתא מיירי בשורה הפינימית דאינן מנושות כלפי בית יד המסרק ולכן חזו כולי האי הלכך שלם (ב) (ל' דחו במקפת אלף שמים לא חזו מידי ועוד יש לפרש גווייתא וצרייתא) כי שתי שורות יש למסרק של צמר חיונות ופינימות החיונה עיקר התלכא תלויה בהם ופינימות לקלוט את הזמר של יפול הלכך בחיונות צריך שלש מקום אחד ופינימות דין שמים: **בתנ"י** כל הנשים יתארסו אנשואות קאי ומוין מן האלמנה אחת לאשמעינן ולא אחריות ונעוטייהו מלישא

במקום שמותר לכבס. גרסי' ול"ג לספר דהא אמרין צירושלמי צמועד קטן לגיהוץ ולתספורת שלשים יום והר"ר יעקב מאורלייני"ש הביא מהך גרסא דאשה מותרת צניילת עשר וכן איתא צה"ג ועוד מלינו למימר (א) דהתם אליבא דר' יוסי קיימי דשרי תספורת צאכל דהכי כתב צעל ה"ג כשם שאסור לגלח צמועד כך אסור (ב) לגלח צימי אצלו דברי רבי יהודה רבי יוסי ממיר כל ל' יום אסור לתספורת אחד זקנו אחד עשר ראשו ואחול כל עשר שבו וכשם שאסור ל' לניטול צפריים צמועד כך אסור צימי אצלו דברי רבי יהודה ר' יוסי ממיר והאשה מותרת צניילת עשר לאחר ז' ומיהו אין נראה דשמה אשה דשריא צאכלה שריא נמי בתשעה צאצ וכן ר' יוסי דשרי לספר באצילות שרי נמי בתשעה צאצ ועוד נראה דלרבי יוסי נמי אסור לספר דמסתמא יליף פרע פרע מנוי וכל ראשו הוא דשריא לגלח דניטול הוא אצל לספר אסור וכן משמע מתוך הלכות גדולות שהצאתי וא"כ לא גרסינן הכא לספר דגילוח כל הראש לא מיקרי סיפורי' : **שמותר לכבס.** אחר שצעה ותוך ל' והא דמשמע

צפ' ואלו מגלחין (מו"ק דף כג.) **לאצל** אסור לכבס כמותו צימי היינו תוך ז' דדוקא גיהוץ אסור תוך שלשים יום ומיהו גיהוץ דידן שרי כדאמרין צפ"ק כדמכות (דף י"ג) דגיהוץ שלנו כציכוס שלהם ואין להאריך (ט) : **מאי** היא דתנן. לנחאי דפרישית דבאצוול פליגי רבי יהודה ורבי יוסי קשה דנוקי הא דשרי לארס בתשעה צאצ כרבי יהודה דשרי נמי צאצל וכי תימא מ"מ תסודה ליה שצדקת רבי יוסי הפוכה מדרבי יהודה ל' יהודה ל' יהודה מממיר טפי ציכוס מצאירוסין ולרבי יוסי איפכא ע"כ אין הש"ס חושש צכך דהא לקמן צעי למימר דמנאי היא וי"ל דאין נראה להש"ס ששום תנא יחלוף אמתי' דשרי לארס צט' צאצ אם לא ימלא צרייתא צפירוש דהא לקמן כשמלא צרייתא נמי צדידא דקתני מנעטין מילאריס דוחק וצדידא לה צסקודת ליארוס כי היכי דלא תפלוג אמתי' [דהתם]: **צפרק** צתרא דתענית צירושלמי מוקי צצנין ונטיעה של שמחה כגון אצורנקי של מלכים וי"מ דמשא ומתן נמי איירי בשל שמחה כגון כרכי חופה ואין נראה דלא אסר אלף סעודה עגמה ונראה דרבינו משא ומתן קא אסר שימעטו יותר מצאשר ימיס': **ומה במקום שאסור לישא וליתן.** ו"ה"ת מה לקודס דקודס שמומר לקפר ועוד מימנה דתספורת יהא אסור צקודס דקודס מק"ו לשלשים יום אצילות שמומר לישא וליתן או משא ומתן ליסרק צשלשים יום אצילות מק"ו דתספורת צקודס דקודס או מספורת לישרי צשלשים יום של אצילות ולפי המסקנא ניחא: **ולית**

ולית

היא. דמארסין: קודס דקודס. קודס שנת שחל ט"צ צתוכה דהתם מותר לכבס אצלו תוך השנת כשם שאסור לכבס אסור נמי ליארס וליכא ק"ו: אלף

במקום שאסור לישא וליתן דהיינו קודס דקודס מותר לארס ו"ה"ת וליפוך מה לקודס דקודס שמומר לקפר חמיר צאכלת שאסור לקפר וי"ל דלמסקנא ניחא (ד) דאצילות ישנה מתמלה ועד סוף אלף אין להקשות דלשחתי תספורת כל ל' יום מק"ו דקודס דקודס שאסור לישא וליתן ומותר לקפר ל' יום של אצילות כו' אינו דין שמותר לקפר דוח אינו יכול להיות דהא לפינן פרע פרע ממיר לאסור כל ל' יום ואם חמיר ומספורת חיאסר בקודס דקודס קצ"ו דאצילות שמומר לישא וליתן ואסור לקפר ל' יום נמי משא ומתן ליסרק כל שלשים יום של אצילות מק"ו מקודס דקודס דמותרת בתספורת ואסור לישא וליתן וגם צוה יש לומר דלמסקנא ניחא הכל:

כפי (א) אולי דבין כולן ב' יום של אצילות אי"ל אסור לקפר כל ל' יום. (ד) ז"ל דשחתי אצילות חדשה מתמלית ישנה. (ה) אולי דבין כולן ב' יום של אצילות אי"ל אסור לקפר כל ל' יום. (ז) ז"ל דשחתי אצילות חדשה מתמלית ישנה.

צא א מיי פ"ח מהל' כלס הלכה ד:
צב ב ג מיי סס הלכה ג ועין שם צב"מ:
צג ד מיי פ"ח מהלכות גירושין ה"ו ספג עשין ג טושי"ע אה"ע פי' ג ספק א וספק יא:
צד ה מיי פ"ה מהל' מעניית הלכה ו ספג עשין מד"ס ג טושי"ע א"ח סימן תקנא ספק ג:
צה ו מיי וספג סס טושי"ע א"ח סימן תקנא ספק ג צד"מ צ"ב:
ליחא גס צרי"ף והר"ש השמיטי ועי' צ"י סימן תקנ"א טעם להשמטה ה"ז:
צו ז מיי פ"י מהלכות אשיות הלכה ד' טור ש"ע סס:

תוספות ישנים (המשך)

דברי הצמח ר' יוסי מיקל טפי מכלהו כדלמיינן צד' אחין (לה): ומה במקום שאסור לכבס ולספר כגון שבצת שחל ט' צאצ להיות תחובה מותר לארס נראה דל"ג לספר שרי אין אמרי' מקום שמומר לקפר (גון א) אין אצילות אי"ל לומר כן שהרי אסור לקפר כל שלשים יום כדלפינן פרע פרע ממיר ולפי הספרי שגורטס לספר י"ל דמיירי צאשה דשריא צניילת עשר כל ל' יום ודוקא לא דמנאי קא דאקרא ניילת עשר צאשה שבצת שחל ט' צאצ להיות תחובה הלא אין לה אלא יוול לגלח שערה וי"מ דלשכחין דמותר לקפר מו"ק ל' יום בתפוחו אצוילי אצל שבצת שחל ט' צאצ להיות תחובה סבירא הוא אסור ממש דלא צריך רק להמתין מעט שעשור ט' צאצ אצל אצילות שרי להקל שערו בתפוחו אצוילי משמע הלא בתוך ל' יום מותר לכבס וא"ת הא אמרין אצל אסור לכבס כמותו צימי וי"ל התם מיירי מוין צענה אצל לאחר צענה שרי ועמה אף גיהוץ שלנו שרי דגיהוץ שלנו כציכוס שלהם דהי ארמין התם (מכות י"ג) וא"ת הא אמרין דל"ר שמעון בן אצור לא אסור אלף לבלים חדשים וגם קאמר התם אצי נפק צומרתא שמוקיי ורצא נפק גירולא צצנלל משמע דגיהוץ צצנל לא שרי וי"ל דהתם מיירי שחיו שם הל"ס ומולאריס מתין ישראל א"י יכול להיות שיש מקומות צצנל שיש בהם צומרים כמו צאצ ישראל ועמה יש לנו לאסור כל שלשים יום דלמיינן בתוספתא כל שלשים לכתובות א"כ נהי נמי דגיהוץ שלנו כציכוס שלהם מ"מ אסור דהא אף יש להארס ציכוס שחל דהי לכן ציומר והי צנייון ואסור ציכוס שלהם לכן יש להמתין ולמת חלוק לכן עלו לחברו לנכשו טרם ליבשתי וכן נהגו העולם: לישא וליתן. ר"ל משא ומתן של שמחה דומיא דלגנות ולנכות דמפרש התם (נגילה ה') כגון אצורנקי של מלכים: וקודס דקודס נמי ק"ו ומה